

Internett & kildekritikk

Mesna videregående skole
5. Sept 2007

Kunnskapsløftet

- "digital kompetanse for alle"
- Definisjon:
Digital kompetanse er den kompetansen som bygger bro mellom ferdigheter som å lese, skrive og regne, og kompetansen som kreves for å ta i bruk nye digitale verktøy og medier på en kreativ og kritisk måte.

Hvem legger ut hva på nettet?

- Kommersielle foretak:
enkel og billig måte å profilere seg selv eller sine produkter.
- Enkeltpersoner:
profileringsbehov, kontaktskapende
- Fagpersoner: publisere eget fagstoff
- Private organisasjoner:
politiske, idélle, religiøse eller kommersielle interesser
- Det offentlige:
samfunnsinformasjon
- Universitets- og høyskoler, andre utd.institusjoner:
gi korrekt, utfyllende og etterspurt informasjon.
- Bibliotek:
vår oppgave å samle, organisere og tilgjengeliggjøre trykt og elektronisk informasjon
- Nyhetsmedier:
formidling av nyheter

Kildekritikk

Sett på bakgrunn av at hvem som helst kan legge ut hva som helst på Internett blir utfordringen å.....

- finne den faglige kvalitetssikrede informasjonen i den store mengden av informasjon
- lære å kritisk evaluere kvaliteten på den informasjonen en finner på Internett slik at en blir i stand til å vurdere om informasjonen er passende til skolebruk.

[

]

- Internettkurs for lærere – kildekritikk

<http://www.kongsberg.vgs.no/default.asp?uid=345>

[

]

Kildekritiske moment

- Vær alltid kritisk
 - Ikke stol på noe – før du har noen grunn til det!
- Ha fokus på hva du er på jakt etter
- Sjekk andre kilder

[

]

Kildekritikk

- Forfatter
- Hvem er ansvarlig?
- Intensjonen med publiseringen
- Aktualitet – Oppdatering
- Kildebruk

[

]

Hvem er forfatter

- Er det klart angitt?
- Hva er forfatterens bakgrunn?
- Er vedkommende en fagperson på området?
- Har forfatteren skrevet mye om dette emnet tidligere?
- Sjekk andre kilder

[Hvem er ansvarlig?]

- **Domenenavnet. Offisiell eller privat karakter?**
 - Private sider har ofte ~ i adressen
 - Ligger websidene på institusjonens server eller hos en internettleverandør?
 - «Løskrellemetoden»
http://sun3.lib.uci.edu/~murrizol/ts_history/tshist.htm

[Domener - eksempler]

- **Toppnivå:**
 - .org = organisasjoner
 - .mil = det am. militæret
 - .gov = USA Regjering
 - .com = kommersiell
 - .net = internetrelatert/
nettleverandører
 - .edu = utd.institusjoner
 - .firm = virksomheter
 - .info = informasjons-
organisasjoner
 - .biz = business
- **Land:**
 - .no = Norge
 - .se = Sverige
 - .dk = Danmark
 - .uk = Storbritannia
 - .de = Tyskland
 - .it = Italia
 - .es = Spania

[Intensjonen med publiseringen]

- **Hvem er målgruppen for informasjonen?**
- **Fakta eller propaganda?**
- **Vitenskapelig eller underholdning?**
- **Er dekingen objektiv eller partisk?**

[Oppdatert eller utdatert?]

- Er informasjonen aktuell?
- Når ble den publisert?
- Blir siden/dokumentet regelmessig oppdatert?
- Er websiden datert?

[Kildebruk]

- Er det henvisninger til andre kilder med informasjon om emnet?
- Hvor gamle er de kildene som er benyttet?
- Er det til seriøse kilder?
- Er dokumentet sitert – laget lenker til?
 - I tilfelle hvilke institusjoner/personer?
 - Tips! Søk i Google i feltet: Søk etter sider som har lenker til siden

[Hjelpemidler]

- Domene søk?
 - <http://www.allwhois.com/>
 - <http://www.whois.net/>
- Kjente "hoaxer"
 - <http://www.museumofhoaxes.com/>
- Vandrehistorier
 - <http://www.snopes.com>
 - Bilder: <http://www.snopes.com/photos>